

Lærervejledning til Lydspor, Undervisningsmateriale til *Klæbeånden*

Lydspor handler om at lytte, tale og om lydproduktion. Alle opgaver tager afsæt i *Klæbeånden* og er stillet op kronologisk i sammenhæng med handlingen i bogen. Det er ikke en forudsætning, at I gør brug af alle opgaverne, men hvis I gør, vil I opleve en progression i forløbet, som leder hen mod et højdepunkt.

Byg en talerstol

I begynder forløbet med at bygge en talerstol. Den skal bruges til nogle af opgaverne, og derudover kan I bruge den, når det er relevant til andre opgaver/projekter. Vi håber, at den kan blive en fast del af jeres indretning i klasseværelset.

Der er forskellige måder, at bygge talerstolen på, her nævnt efter sværhedsgrad (se også inspirationsillustrationerne i undervisningsmaterialet):

- Sæt et stykke karton fast på en stol
- Stab kasser ovenpå hinanden
- Byg en talerstol af genbrugstræ (evt bare en kasse/skammel)

I kan dekorere talerstolen med jeres navne og med de forskellige symboler, der er ved opgaverne, efterhånden som I kommer igennem dem - enten ved at klippe dem ud af bilag 1 eller ved selv at tegne dem på talerstolen.

Læs højt på stedet

Denne opgave optræder fire gange i undervisningsmaterialet, og går i alt sin enkelthed ud på at læse et afsnit på et sted, der minder om det sted, handlingen i bogen foregår. "Læs højt på dit eget værelse" (nummer 2) er en oplagt hjemmeopgave.

Se med Ørerne

Denne opgave optræder to gange i undervisningsmaterialet. Det er en lytteøvelse, og den første foregår i jeres eget klasselokale, mens den anden foregår på Danmarksgade i Struer.

Lyt og skriv et hyldestdigt

I dette forløb arbejder eleverne med hyldestdigte til et sted. De skal selv producere digte og læse dem op fra talerstolen.

Lyt til *Danmark nu blunder den lyse nat*: <https://www.youtube.com/watch?v=z6FVI00ycGs>

Lyt eventuelt til andre eksempler på hyldestdigte/-sange, for eksempel:

- Dan Turell: Hyldest til Hverdagen:: <https://www.youtube.com/watch?v=77jiPMXR3Aw>
- Ulige Numre: København: <https://www.youtube.com/watch?v=vSaUWDOexXU>

Det er et personligt lille digt, de skriver, og det er derfor vigtigt, at der er et trygt rum at præsentere det i, og at de andre elever lytter opmærksomt, når det læses op. Lad eventuelt eleverne stå op i en halvcirkel om den elev, der læser op, for at bryde vaner og skabe intensitet og opmærksomhed på taleren.

Opdag og Optag

Eleverne får til opgave at interviewe en beboer på et plejehjem eller et andet sted, hvor man kan møde mennesker med en solid portion livserfaring - det kan også være bedsteforældre.

I bilag 2 finder du en skabelon, I kan bruge til at henvende jer til det nærmeste plejehjem for at aftale et samarbejde med dem.

I bilag 3 finder du en guide til at lave en podcast i Wevideo på Skoletube. Dette er Lydlaboratoriets foretrukne program til podcast, men der er også Soundation, som kan bruges.

Podcast I kan lytte til som inspiration - læg mærke til jingler, underlægningsmusik, lydeffekter - og at det ikke behøver være perfekt for at være godt:

<https://ereolen.dk/tema/podcastserier-til-boern?utm>

Videredigtning med lydkunst

Til denne opgave skal I bruge noget lydkunst, som I enten låner på kassettebånd af Lydlaboratoriet eller afspiller digitalt.

Lydkunsten er skabt af lyde fra Struer og omegn af Sven Anderson, lydkunstner, Andres Bosshard, lydkunstner og Trond Maag, som er by- og lydplanlægger.

Vi anbefaler, at I låner kassettebånd og -afspiller, da det giver en meget god dimension til opgaven. Kontakt Isa på isa@struer.dk - måske kan det passe, at hun kommer forbi med dem, og ellers kan I hente dem på Peter Bangs Vej 17 B.

I skal læse kapitel 7 indtil "Karen tilføjer tavst et ønske om, at hendes far vil ombestemme sig og tage hende med til det nye sted." Så må I ikke læse mere! For nu skal eleverne selv digte videre på historien - med inspiration fra lydkunst.

Nu skal eleverne digte videre på historien:

På skift afspiller eleverne en bid lyd fra kassettebåndene / de digitale lydfiler. Med inspiration fra lydene digter de nu videre på historien. Du skriver det ned, så de kan følge med på tavlen. Til sidst læser du historien, som eleverne har digtet i fællesskab, op fra talerstolen.

Lydteater

I arbejder med den samme passage som i forrige opgave - men nu må I gerne læse hele kapitlet :)

I bilag 4 finder du kapitel 7 med fremhævnninger af de lyde, eleverne skal lave til live-optræden.

Eleverne skal finde ting og genstande, de kan lave lydene med. Når I er klar, læser du op, og eleverne laver lydene, som de passer undervejs.

Fællessang

Link til melodi: <https://www.youtube.com/watch?v=gUARJp3t5dk>

Tal om, hvorfor det føles rart at synge sammen. (Vend eventuelt tilbage til kapitel 3, side 20, hvor Karen bemærker hvor dejligt det er at synge sammen: "Sangens toner fylder hendes hoved, så der ikke er plads til tankerne. Asta synger også godt med. Det føles rart, at deres stemmer klinger sammen".

En tale til fremtiden

Dette er finalen på Lydspor: Eleverne skal skrive en tale til deres fremtid. Først undersøges hovedpersonernes tanker og drømme for fremtiden, hvorefter det er tid til, at eleverne skriver om deres egne tanker og drømme for deres fremtid.

Inden eleverne skal holde talen, kan I tale om følgende:

1. Du må gerne være nervøs.
 - Det er helt normalt! Voksne bliver også nervøse. Det betyder bare, at det er vigtigt for dig.
2. Træk vejret dybt – helt ned i maven.
 - Ind gennem næsen, ud gennem munden. Det hjælper kroppen til ro.
3. Start med at kigge op og smile lidt.
 - Det giver dig ro – og det er rart for publikum.
4. Tal langsomt og tydeligt.
 - Når man er nervøs, taler man tit for hurtigt. Tag den med ro.
5. Glem ikke pauserne.
 - Det er helt okay at holde små pauser. Det gør det bare mere spændende at lytte til.
6. Kig op ind imellem – find de venlige øjne.
 - Find én eller to personer, du føler dig tryk ved at kigge på.
7. Gå videre, selv hvis du glemmer noget.
 - Ingen ved, hvad du ville sige – bare fortsæt, som om det var meningen.
8. Det er vigtigt, at resten af klassen lytter opmærksomt.
 - Som "lytter" betyder du meget for taleren. Vis derfor med hele din krop, at du lytter opmærksomt til taleren.

